

Vergaderjaar 2017–2018

34 845 IV

Wijziging van de begrotingsstaten van Koninkrijksrelaties (IV) en het BES-fonds (H) voor het jaar 2017 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

Inhoudsopgave

A.	ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL	2
B.	BEGROTINGSTOELICHTING	3
1.	Leeswijzer	3
2.	Het beleid Koninkrijksrelaties	4
	2.1 Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties	4
	2.2 De beleidsartikelen Koninkrijksrelaties	5
	Beleidsartikel 1. Waarborgfunctie	5
	Beleidsartikel 4. Bevorderen sociaal-economische structuur	6
	Beleidsartikel 5. Schuldsanering/lopende inschrijving/leningen	8
	Beleidsartikel 8. Noodhulp en wederopbouw Bovenwindse eilanden	8
	2.3 De niet-beleidsartikelen Koninkrijksrelaties	10
	Niet-beleidsartikel 6. Apparaat	10
	Niet-beleidsartikel 7. Nominaal en onvoorzien	10
3.	Het beleid BES-fonds	11
	3.1 Het beleidsartikel BES fonds	11

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2017 wijzigingen aan te brengen in de begrotingsstaat van Koninkrijksrelaties en het BES-fonds.

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

Mede namens de Minister van Defensie,

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K.H. Ollongren

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. Leeswijzer

De tweede suppletoire begroting geeft een beeld van de uitvoering van de begroting 2017. De stand van de tweede suppletoire begroting wordt vanaf de stand van de ontwerpbegroting 2017 opgebouwd.

Tabel budgettaire gevolgen van beleid

In de tabel budgettaire gevolgen van beleid worden per artikelonderdeel op het niveau van de financiële documenten de beleidsmatige en technische mutaties toegelicht groter dan of gelijk aan de ondergrens zoals deze in de Rijksbegrotingvoorschriften (RBV) zijn opgenomen (de zgn. staffel).

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) In € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
1. Waarborgfunctie	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen / Uitgaven: 4 mln. Ontvangsten: 2 mln.
4. Bevorderen sociaal-economische structuur	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen / Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
5. Schuldsanering/lopende inschrijving/leningen	Verplichtingen / Uitgaven: 1/2 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen / Uitgaven: 2/4 mln. Ontvangsten: 2 mln.
6. Apparaat	Verplichtingen / Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: –	Verplichtingen / Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: –
7. Nominaal en onvoorzien	Verplichtingen / Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: –	Verplichtingen / Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: –
8. Noodhulp en wederopbouw Bovenwindse eilanden	Verplichtingen / Uitgaven: 1/2 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen /Uitgaven: 2/4 mln. Ontvangsten: 2 mln.
1. BES-fonds	Verplichtingen / Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen /Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.

Daarnaast worden ook enkele mutaties toegelicht vanuit het oogpunt van transparantie dan wel andere overwegingen.

De in de tabel budgettaire gevolgen van beleid gepresenteerde budgetflexibiliteit (juridisch verplicht) is de stand per 30 oktober 2017.

De artikelstructuur voor het begrotingshoofdstuk Koninkrijksrelaties (IV) is aangepast vanwege de orkaan Irma. Het beleidsartikel 8 «Noodhulp en wederopbouw bovenwindse eilanden» is toegevoegd aan de structuur. Dit nieuwe beleidsartikel bestaat uit de onderdelen «8.1 Wederopbouw» en «8.2 Noodhulp».

Met de voorgestelde wijziging wordt beoogd om de kosten voor noodhulp en wederopbouw bovenwindse eilanden op een transparante en eenduidige wijze te presenteren.

In het Regeerakkoord is opgenomen dat de Kustwacht onderdeel wordt van de begroting van het Ministerie van Defensie. Op een later moment wordt dit budgettair verwerkt. De Minister van BZK tekent nu mede namens de Minister van Defensie.

2. Het beleid Koninkrijksrelaties

2.1 Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties

Opbouw uitgaven (x € 1.000)

	Art.nr.	2017
Stand ontwerpbegroting 2017		291.862
Mutaties 1e suppletoire begroting		13.806
Nieuwe mutaties:		120.872
Mutaties OW 2018		11.707
lopende inschrijving Sint Maarten	5	10.300
RCN pensioenen	4	400
Bijdrage wederopbouw Saba, Sint Eustatius	4	4.000
Noodhulp	8	55.000
Liquiditeitssteun Sint Maarten	8	41.000
Overige mutaties		- 1.535
Stand 2e suppletoire 2017		426.540

Opbouw ontvangsten (x € 1.000)

	Art.nr.	2017
Stand ontwerpbegroting 2017		36.475
Mutaties 1e suppletoire begroting		16.033
Nieuwe mutaties:		5.836
Mutaties OW 2018		4.416
opheffing Nederlandse Participatiemaatschappij Nederlandse		
Antillen N.V. (NPMNA)	4	1.400
Overige mutaties		20
Stand 2e suppletoire 2017		58.344

Toelichting

Uitgaven

Lopende inschrijving

Sint Maarten heeft eind augustus een lening ontvangen via de lopende inschrijving van € 10,3 mln. ten behoeve van kapitaaluitgaven aan diverse projecten, waaronder de gevangenis en de belastingdienst.

RCN pensioenen

Bij de overdracht van de pensioenadministratie van APNA aan PCN is gebleken dat een deel van de werknemers die was toebedeeld aan PCN, niet (goed) in de pensioenadministratie van APNA was opgenomen. Daarop hebben APNA en PCN een oproep gedaan aan (voormalig) werknemers om zich te melden. BZK/RCN zal als werkgever voor haar werknemer die het betreft alsnog de verplichte pensioenpremies (inclusief wettelijke rente) compenseren.

Met de 2^e suppletoire begroting 2016 was hiervoor reeds € 1,7 mln. vrijgemaakt. In 2017 volgt nog een restbetaling van € 0,7 mln.

Wederopbouw Saba en Sint Eustatius

Voor de openbare lichamen Saba en Sint Eustatius is € 4 mln. beschikbaar voor de wederopbouw als gevolg van de orkanen Irma en Maria. Dit wordt gebruikt om de eerste schade op de eilanden te herstellen. Deze bijdrage staat los van de € 67 mln. reservering op de aanvullende post bij het Ministerie van Financiën voor de wederopbouw van Saba en Sint Eustatius.

Noodhulp

De gevolgen van Orkaan Irma voor St. Maarten, St. Eustatius en Saba zijn enorm. In de afgelopen periode is door verschillende departementen noodhulp geleverd. De afspraak is dat de kosten voor noodhulp centraal gefinancierd worden vanuit de KR-begroting. Daarom is bij najaarsnota € 55 mln. toegevoegd. De meeste kosten zijn gemaakt in het kader van inzet van personeel en materieel van Defensie. Daarnaast hebben I&W, VWS, J&V en de Vertegenwoordiging van Nederland in Aruba, Curaçao en Sint Maarten een aanzienlijke bijdrage geleverd in het kader van noodhulp. I&W heeft schoon drinkwater geleverd, hulp bij afvalverwerking en noodingrepen bij zee- en deltawerken. VWS heeft medische hulp geleverd en J&V heeft kosten gemaakt in het kader van inzet van politie- en DJI-personeel. De vertegenwoordiging heeft lokale benodigdheden ingekocht.

Liquiditeitssteun Sint Maarten

Er is € 41 mln. beschikbaar ten behoeve van eventuele liquiditeitssteun aan Sint Maarten voor 2017. Dit bedrag komt uit de € 550 mln. dat gereserveerd staat op de aanvullende post bij het Ministerie van Financiën voor de wederopbouw van Sint Maarten.

Ontvangsten

Meerontvangsten

Een bedrag van € 1,4 mln. valt vrij als gevolg van de opheffing van de Nederlandse Participatiemaatschappij voor de Nederlandse Antillen N.V. (NPMNA).

2.2 De beleidsartikelen Koninkrijksrelaties

Beleidsartikel 1 Waarborgfunctie

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1.000)

Art.nr.	Verplichtingen:	Vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting		Stand 2e suppletoire begroting
				Mutaties Miljoenennota	Mutaties 2e suppletoire begroting	
	Uitgaven:	70.858	77.125	5.804	0	82.929
	Waarvan juridisch verplicht (percentage)					100%
	Rechtshandhaving en deugdelijkheid van bestuur	70.858	77.125	5.804	0	82.929
	Bijdrage aan ZBO's / RWT's	21.868	25.316	975	0	26.291
	Recherchecapaciteit (Nationale Politie)	21.868	25.316	975	0	26.291
	Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken	48.990	51.809	4.829	0	56.638
	Grensbewaking (Defensie)	6.100	6.100	0	0	6.100

	Vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting		Stand 2e suppletoire begroting
			Mutaties Miljoenennota	Mutaties 2e suppletoire begroting	
Kustwacht (Defensie)	39.558	42.290	4.286	0	46.576
Rechterlijke macht (V&J)	3.332	3.419	543	0	3.962
Ontvangsten:	4.857	6.120	0	0	6.120

Toelichting

Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken

Kustwacht

Met het oog op de veiligheidssituatie in het Caribisch deel van het Koninkrijk wordt incidenteel € 8 mln. beschikbaar gesteld aan de Kustwacht. Dit wordt gelijk verdeeld over de jaren 2017 en 2018 voor het plegen van onderhoud en oplossen van het exploitatietekort en de ondersteuning van andere defensieonderdelen aan de Kustwacht.

Beleidsartikel 4 Bevorderen sociaal-economische structuur

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1.000)

Art.nr.	Verplichtingen:	Vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting		Stand 2e suppletoire begroting
				Mutaties Miljoenennota	Mutaties 2e suppletoire begroting	
	Uitgaven:	14.676	16.548	4.266	5.153	25.967
	Waarvan juridisch verplicht (percentage)					52%
4.1	Curaçao, Sint Maarten en Aruba	6.777	4.268	4.416	- 100	8.584
	Opdrachten	1.668	1.432	0	- 610	822
	Onderzoek, Kennisoverdracht en Comm.	1.668	1.432	0	- 610	822
	Inkomensoverdrachten	5.009	2.700	0	0	2.700
	Toeslagen op pensioenen NA	5.009	2.700	0	0	2.700
	Bijdrage aan (inter)nationale organisaties	100	136	0	100	236
	Onderzoek, Kennisoverdracht en Comm.	100	136	0	100	236
	Bijdragen aan medeoverheden	0	0	4.416	410	4.826
	Bijdrage landen	0	0	4.416	410	4.826
4.2	Caribisch Nederland	7.899	12.280	- 150	5.253	17.383
	Subsidies	60	1.060	- 100	- 145	815
	Subsidies Caribisch Nederland	60	810	- 100	- 145	565
	Kinderrechten	0	250	0	0	250
	Opdrachten	4.741	2.603	- 569	- 1.075	959
	Kinderrechten	1.000	75	0	0	75
	Onderzoek, Kennisoverdracht en Comm.	2.236	2.158	- 554	- 720	884
	Opdrachten Caribisch Nederland	1.505	370	- 15	- 355	0
	Inkomensoverdrachten	1.100	3.518	0	400	3.918
	Pensioenen en uitkeringen Politieke ambtsdragers	1.100	3.518	0	400	3.918
	Bijdragen aan medeoverheden	1.998	5.299	- 531	5.873	10.641
	Bijzondere uitkering sociaal-economische initiatieven	1.498	4.124	- 250	5.273	9.147
	Kinderrechten	0	675	0	0	675
	Onderzoek, Kennisoverdracht en Comm.	500	500	- 281	600	819
	Bijdrage aan agentschappen	0	- 200	800	200	800
	Onderzoek, Kennisoverdracht en Comm.	0	- 200	800	200	800
	Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken	0	0	250	0	250
	Onderzoek, Kennisoverdracht en Comm.	0	0	250	0	250

	Vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting		Stand 2e suppletoire begroting
			Mutaties Miljoenennota	Mutaties 2e suppletoire begroting	
Ontvangsten:	3.213	8.575	4.416	1.420	14.411

Toelichting

4.1 Curaçao, Sint Maarten en Aruba

Bijdragen aan medeoverheden

Bijdrage landen

De restmiddelen Fondo Desaroyo Aruba (FDA), zijn teruggevloeid naar de KR begroting. Deze middelen worden, conform de beheersovereenkomst tussen Aruba, Nederland en FDA, weer ingezet ten behoeve van het land Aruba.

4.2 Caribisch Nederland

Bijdragen aan medeoverheden

Bijzondere uitkering sociaal-economische initiatieven

Voor de openbare lichamen Saba en Sint Eustatius is € 4 mln. beschikbaar voor de wederopbouw na forse schade door de orkanen Irma en Maria. Dit wordt gebruikt om de eerste schade op de eilanden te herstellen. Deze bijdrage staat los van de € 67 mln. reservering op de aanvullende post bij het Ministerie van Financiën voor de wederopbouw van Saba en Sint Eustatius.

Een bedrag van ruim € 1 mln. heeft te maken met diverse overboekingen van diverse Ministeries naar de KR-begroting ten behoeve van de integrale middelen zoals kinderopvang, pilots «werken met een beperking op Bonaire» en geld voor buurtcoaches op Sint Eustatius.

Ontvangsten

Een bedrag van € 1,4 mln. valt vrij als gevolg van de opheffing van de Nederlandse Participatiemaatschappij voor de Nederlandse Antillen N.V. (NPMNA).

Beleidsartikel 5 Schuldsanering/lopende inschrijving/leningen

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1.000)

Art.nr.	Verplichtingen:	Vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting		Stand 2e suppletoire begroting
				Mutaties Miljoenennota	Mutaties 2e suppletoire begroting	
	Uitgaven:	186.981	186.981	0	10.325	197.306
	Waarvan juridisch verplicht (percentage)					100%
5.1	Schuldsanering landen Curaçao en Sint Maarten	186.981	186.981	0	0	186.981
	Leningen	186.981	186.981	0	0	186.981
	Schuldsanering	186.981	186.981	0	0	186.981
5.2	Leningen en/of garanties landen Curaçao, Sint Maarten en Aruba	0	0	0	10.325	10.325
	Leningen	0	0	0	10.325	10.325
	Lopende inschrijving Curaçao en St Maarten	0	0	0	10.325	10.325
	Ontvangsten:	28.405	37.813	0	0	37.813

Toelichting

5.2 Leningen en/of garanties landen Curaçao, Sint Maarten en Aruba

Leningen

Lopende inschrijving

Sint Maarten heeft eind augustus een lening ontvangen van € 10,3 mln. via de lopende inschrijving ten behoeve van kapitaaluitgaven aan diverse projecten, waaronder de gevangenis en de belastingdienst.

Beleidsartikel 8 Noodhulp en wederopbouw Bovenwindse eilanden

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1.000)

Art.nr.	Verplichtingen:	Vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting		Stand 2e suppletoire begroting
				Mutaties Miljoenennota	Mutaties 2e suppletoire begroting	
	Uitgaven:	0	0	0	96.000	96.000
	Waarvan juridisch verplicht (percentage)					100%
8.1	Wederopbouw	0	0	0	41.000	41.000
	Subsidies	0	0	0	41.000	41.000
	Liquiditeitssteun Sint Maarten	0	0	0	41.000	41.000
8.2	Noodhulp	0	0	0	55.000	55.000
	Opdrachten	0	0	0	5.760	5.760
	Noodhulp	0	0	0	5.760	5.760
	Bijdrage aan (inter)nationale organisaties	0	0	0	1.400	1.400
	Noodhulp op Sint Maarten	0	0	0	1.400	1.400
	Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken	0	0	0	47.840	47.840
	Ministerie van I&W	0	0	0	6.600	6.600
	Ministerie van Defensie	0	0	0	30.700	30.700
	Ministerie van VWS	0	0	0	3.725	3.725

	Vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting		Stand 2e suppletoire begroting
			Mutaties Miljoenennota	Mutaties 2e suppletoire begroting	
Ministerie van JenV	0	0	0	5.650	5.650
Ministerie van OCW	0	0	0	849	849
Ministerie van BZ	0	0	0	316	316
Ontvangsten:	0	0	0	0	0

Toelichting

8.1 Wederopbouw

Subsidies

Liquiditeitssteun Sint Maarten

Er is € 41 mln. beschikbaar ten behoeve van eventuele liquiditeitssteun aan Sint Maarten voor 2017. Dit bedrag komt uit de € 550 mln. dat gereserveerd staat op de aanvullende post bij het Ministerie van Financiën voor de wederopbouw van Sint Maarten.

8.2 Noodhulp

Opdrachten, Bijdrage aan (inter)nationale organisaties en Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken

De gevolgen van Orkaan Irma voor St. Maarten, St. Eustatius en Saba zijn enorm. In de afgelopen periode is door verschillende departementen noodhulp geleverd. De afspraak is dat de kosten voor noodhulp centraal gefinancierd worden vanuit de KR-begroting. Daarom is bij najaarsnota € 55 mln. toegevoegd. De meeste kosten zijn gemaakt in het kader van inzet van personeel en materieel van Defensie. Daarnaast hebben I&W, VWS, J&V en de Vertegenwoordiging van Nederland in Aruba, Curaçao en Sint Maarten een aanzienlijke bijdrage geleverd in het kader van noodhulp. I&W heeft schoon drinkwater geleverd, hulp bij afvalverwerking en noodingrepen bij zee- en deltawerken. VWS heeft medische hulp geleverd en J&V heeft kosten gemaakt in het kader van inzet van politie- en DJI-personeel. De vertegenwoordiging heeft lokale behoeften ingekocht.

2.3 De niet-beleidsartikelen Koninkrijksrelaties

Niet-beleidsartikel 6 Apparaat

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1.000)

Art.nr.	Verplichtingen:	Vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting		Stand 2e suppletoire begroting
				Mutaties Miljoenennota	Mutaties 2e suppletoire begroting	
	Uitgaven:	18.071	19.292	3.772	- 1.181	21.883
6.1	Apparaat	18.071	19.292	3.772	- 1.181	21.883
	Personele uitgaven	11.924	12.169	2.939	- 279	14.829
	waarvan: Eigen personeel	11.721	11.935	2.934	- 729	14.140
	waarvan: Externe inhuur	203	234	0	450	684
	waarvan: Overig personeel	0	0	5	0	5
	Materiële uitgaven	6.147	7.123	833	- 902	7.054
	waarvan: Overig materieel	6.147	7.123	833	- 902	7.054
	Ontvangsten:	0	0	0	0	0

Toelichting

Personele uitgaven

Eigen personeel

Bijdrage van het Ministerie van Financiën aan de Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN) van afnemer Belastingdienst.

Niet-beleidsartikel 7 Nominaal en onvoorzien

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1.000)

Art.nr.	Verplichtingen:	Vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting		Stand 2e suppletoire begroting
				Mutaties Miljoenennota	Mutaties 2e suppletoire begroting	
	Uitgaven:	1.276	5.686	- 2.099	- 1.132	2.455
7.1	Loonbijstelling	0	766	- 766	0	0
	waarvan: Programma	0	494	- 494	0	0
	waarvan: Apparaat	0	272	- 272	0	0
7.2	Prijsbijstelling	0	1.096	- 1.096	0	0
	waarvan: Programma	0	960	- 960	0	0
	waarvan: Apparaat	0	136	- 136	0	0
7.3	Onvoorzien	1.276	1.369	- 237	- 1.132	0
7.4	Wisselkoersreserve	0	2.491	- 36	0	2.455
	Ontvangsten:	0	0	0	0	0

Toelichting

Onvoorzien

Het bedrag van € 1,1 mln. wordt ingezet voor de wederopbouw van de openbare lichamen Saba en Sint Eustatius als gevolg van de orkanen Irma en Maria.

3. Het beleid BES-fonds

3.1 Het beleidsartikel BES-fonds

Beleidsartikel 1 BES-fonds

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1.000)

Art.nr.	Vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting		Stand 2e suppletoire begroting	
			Mutaties Miljoenennota	Mutaties 2e suppletoire begroting		
	Verplichtingen:	32.650	41.534	18	0	41.552
	Uitgaven:	32.650	41.534	18	0	41.552
	Waarvan juridisch verplicht (percentage)					100%
1.1	BES-fonds	32.650	41.534	18	0	41.552
	Opdrachten	100	100	0	0	100
	Onderzoek	100	100	0	0	100
	Bijdragen aan medeoverheden	32.550	41.434	18	0	41.452
	Vrije uitkering	32.550	41.434	18	0	41.452
	Ontvangsten:	32.650	41.534	18	0	41.552